

Deklarace z Pisy

Rozvoj politiky pro zdroje šedé literatury

May 16, 2014

Úvod

Vládní, průmyslové i jiné organizace produkují velké množství informací a znalostí z širokých okruhů oborů a profesních oblastí, které neprochází klasickým publikačním procesem a nejsou dostupné komerčně. Tyto publikace, data a jiné materiály, známé jako šedá literatura, jsou základními zdroji informací nejen v oblasti vědecké komunikace a výzkumu, ale také významným podkladem pro vytváření politik v oblasti průmyslu, obchodu, profesních organizací a občanské společnosti. Šedá literatura je uznávána jako klíčový zdroj pro výzkum, vývoj a inovace v mnoha oborech jako jsou inženýrství, zdravotnictví, sociální vědy, vzdělávání, umění a humanitní obory.

Mezi dokumenty šedé literatury, ať už v tištěné nebo elektronické formě, patří mimo jiné také výzkumné a technické zprávy, recenze, evaluace, studie, konferenční příspěvky, vysokoškolské kvalifikační práce a materiál s multimediálním obsahem. Tyto dokumenty a informace v nich obsažené jsou důležitou a cennou součástí výzkumu.

Aby bylo možné lépe zachytit a zpřístupnit informace z výzkumu pro oblast školství, vzdělávání, vlády, ekonomiku jakož i širokou veřejnost, my, signatáři této deklaráce, požadujeme větší uznání role a hodnoty šedé literatury vládními organizacemi, akademickou obcí i dalšími zúčastněnými stranami, zejména v oblasti otevřeného přístupu k informacím z výzkumu, otevřené vědy, inovací a politiky založené na důkazech a přenosu znalostí.

Aby bylo možné plně využívat významu šedé literatury a jejího přínosu pro lokální, národní i globální společnost, požadujeme podporu v následujících oblastech:

Organizace

1. Pozitivnější závazek vlád a organizací k podpoře otevřeného přístupu.
2. Lepší spolupráci a koordinaci mezi organizacemi zapojenými do produkce, využívání, sběru a zpracování šedé literatury.
3. Využívání persistentních identifikátorů a otevřených metadatových standardů pro šedou literaturu.

Výzkum/Vzdělávání

4. Nové formy uznání a ohodnocení kvality materiálů z oblasti šedé literatury vládami, univerzitami a dalšími institucemi.
5. Vylepšení standardů pro tvorbu a kontrolu bibliografických záznamů šedé literatury.
6. Vývoj a implementaci interoperabilních standardů pro správu šedé literatury.
7. Rozšíření návodů, postupů a metodik pro oblast produkce, šíření a hodnocení šedé literatury.

GreyNet

Grey Literature Network Service

Deklarace z Pisy

Rozvoj politiky pro zdroje šedé literatury

May 16, 2014

Právo

8. Změny v poskytování povinného výtisku a v Autorském právu, které zvýší práva knihoven, vzdělávacích a dalších institucí na sběr a zpřístupnění šedé literatury a to především nekomerčních veřejných materiálů.
9. Řešení právních překážek v šíření a zpřístupňování šedé literatury.
10. Další kroky v podpoře licencování šedého obsahu pro komerční i nekomerční využití.

Finance/Udržitelnost

11. Identifikaci možností financování výzkumu zahrnujícího šedou literaturu.
12. Zvýšení podpory tvorby sbírek a dlouhodobé archivace šedé literatury.
13. Zvýšení investic do infrastruktury a nových technologií pro zpřístupnění a využívání šedé literatury jak v tištěné, tak elektronické formě.

Technika

14. Vytváření strategií pro řešení udržitelnosti webových odkazů a zvýšení stability a dostupnosti online obsahu.
15. Zajištění prolinkování dat a dalšího netextového obsahu s šedou literaturou společně s interoperabilními standardy pro sdílení šedé literatury.

GreyNet

Grey Literature Network Service